

Origen y evolución de la alfarería de Agost y comarcas limítrofes. Agost (Alicante): Asociación de Ceramología- Museo de Alfarería de Agost, 2015. 256 pàgs. i ils. [16,6 x 24,5].

El volum recull les actes del XVI Congrés de la Asociación de Ceramología, que va tenir lloc a la població d'Agost i les seves ponències es varen centrar en la ceràmica de la zona, sobretot en els aspectes vinculats a l'islamització del territori, període en el qual va evolucionar i es va consolidar la tradició alfarera, sobretot a partir del s. X, moment en el que es va estandaritzar la producció.

Sonia GUTIÉRREZ LLORET analitzava el procés tècnic i les tipologies més comuns durant els segles VIII al X, amb el predomini de la marmita i l'olla a tota la península. A continuació Rafael AZUAR RUIZ se centrava en l'alfareria islàmica a la zona d'Alacant. Aportava gràfics (pp. 40-41) en que mostrava el tipus de producció a cadascun dels alfars revisats a les diverses poblacions: Dènia, Xixona, Tossal de les Basses, Elx, Novelda i Elda. A l'etapa almohade va créixer la producció de ceràmica i varen començar a proliferar els alfars, dels quals l'autor n'aportava distincions. Concepción NAVARRO POVEDA analitzava la zona del Vinalopó Mitg durant els segles XV al XVIII; emprant documentació i esmentant els jaciments arqueològics en els que s'ha localitzat ceràmica comuna: castell de la Mola, Novelda i Petrer. El comerç del raïm i les panses va ser fonamental durant el s. XVI per tractar-se d'una zona de frontera. Finalment, Ilse SCHÜTZ comentava la ceràmica d'Agost i Biar (Alacant) als segles XIX i XX i revisava l'evolució que ha tingut el sector. Les tendències del mercat varen contribuir a marcar els canvis a la producció.

L'apartat de les comunicacions era de caràcter variat, ja que es varen presentar diversos temes, entre els quals podem destacar els que feien referència a la zona: el de Seila SOLER ORTIZ i Pablo ROSER LIMAÑA sobre els forns ceràmics islàmics al Tossal de les Basses (Alacant), el relatiu a les excavacions del barri d'Obradors de Manises redactat per Jaume COLL CONESA i Marta CARRASCOSO que situaven i classificaven els restes ceràmics, el palau de Geldo (Castelló) i l'anàlisi dels vanos de les voltes en les que es varen trobar nombrosos vasos ceràmics del s. XV, dels quals s'observa la seva tipologia, o el de Fernando E. TENDERO FERNÁNDEZ sobre el patrimoni dels alfars de Petrer i les maneres d'apropar-se al coneixement de les seves peces.

El congrés va concloure amb una taula rodona a càrrec d'Alfonso ROMERO VIDAL, Francisco JOVER MESTRE, Enrique MARTÍNEZ GLERA, i M. Carmen RIU DE MARTÍN sobre el tema de la funció i la forma a la ceràmica durant la història.

Cal esmentar que també es varen presentar altres temes interessants, com el relatiu a la ceràmica de la Catedral de Mallorca realitzada per Gaudi i Jujol (Isabel de ROJAS CINCUNEGUI) o sobre la manera com les arts plàstiques; pintura i gravat han mostrat l'alfareria dels segles XVI al XX (Sergio SABINI CELIO).

El congrés es va basar principalment en la zona d'Alacant, amb aportacions sobre altres sectors de la comunitat valenciana. Les seves actes ens proporcionaven una

visió de conjunt de varis jaciments i la labor arqueològica desenvolupada a aquesta demarcació durant els darrers anys, tot i que també es va intentar contextualitzar en un entorn geogràfic i històric, i aportar aspectes vinculats a l'alfareria que s'ha elaborat a la zona durant els darrers anys.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

El volumen recoge las actas del XVI Congreso de la Asociación de Ceramología, que tuvo lugar en la población de Agost, cuyas ponencias se centraron en la cerámica de la zona, sobretudo en los aspectos vinculados a la islamización del territorio, periodo en el cual evolucionó y se consolidó la tradición alfarera, sobretudo a partir del s. X, momento en el que se llegó a una estandarización de la producción.

Sonia GUTIÉRREZ LLORET analizaba el proceso técnico y las tipologías más comunes durante los siglos VIII al X, con el predominio de la marmita y la olla en toda la península. A continuación Rafael AZUAR RUIZ se centraba en la alfarería islámica en la zona de Alicante. Aportaba gráficos (pp. 40-41) en los cuales mostraba el tipo de producción más común en cada uno de los alfares revisados en las diversas poblaciones: Denia, Xixona, Tossal de les Basses, Elx, Novelda y Elda. En la época almohade creció la producción de cerámica y empezaron a proliferar los alfares, estableciendo el autor una distinción entre los mismos. Concepción NAVARRO POVEDA analizaba la zona del Vinalopó Medio durante los siglos XV al XVIII; para ello revisaba la documentación y los enclaves arqueológicos de cerámica común en el Castillo de la Mola, Novelda y Petrer. El comercio de la uva y la pasa fue fundamental durante el s. XVI por tratarse de una zona fronteriza. Finalmente, Ilse SCHÜTZ comentaba la cerámica de Agost y Biar (Alicante) de los siglos XIX y XX y revisaba la evolución que ha tenido el sector. Las tendencias del mercado contribuyeron a marcar los cambios en la producción.

El apartado de las comunicaciones era de carácter variado, pues se presentaron diversos temas, entre los cuales cabe destacar los que hacían referencia a la zona: el de Seila SOLER ORTIZ y Pablo ROSER LIMAÑA sobre hornos cerámicos islámicos en el Tossal de les Basses (Alicante), el relativo a las excavaciones del barrio de Obradors de Manises realizado por Jaume COLL CONESA y Marta CARRASCOSO quienes situaban y clasificaban los restos cerámicos, el palacio de Geldo (Castellón) y el análisis de los vanos de las bóvedas donde se localizaron numerosos vasos cerámicos del s. XV, de los cuales se observaba su tipología, o el de Fernando E. TENDERO FERNÁNDEZ

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (març 2016)

sobre el patrimonio alfarero de Petrer y los modos de aproximarse al conocimiento de sus piezas.

El congreso finalizó con una mesa redonda a cargo de Alfonso ROMERO VIDAL, Francisco JOVER MESTRE, Enrique MARTÍNEZ GLERA, y M. Carmen RIU DE MARTÍN sobre el tema de la función y la forma en la cerámica a lo largo de la historia.

Cabe señalar que además se presentaron interesantes temas, como el relativo a la cerámica de la Catedral de Mallorca realizada por Gaudi y Jujol (Isabel de ROJAS CINCUNEGUI) o sobre el modo como las artes plásticas: pintura y grabado han mostrado la alfarería de los siglos XVI al XX (Sergio SABINI CELIO).

El congreso, aunque no exclusivamente, se basó principalmente en la zona de Alicante, con aportaciones que guardan relación con otros sectores de la comunidad de Valencia. Sus actas proporcionaban una visión de conjunto de varios yacimientos y la labor arqueológica desarrollada en esta área durante los últimos años, a la par que se intentó contextualizar en un entorno geográfico e histórico y aportar aspectos vinculados a la alfarería que se ha producido en la zona durante los últimos años.

IHE
(Secretaria de la revista)